

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

QUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, (PETEK) FEBRUARY 28, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 49

Kratke vesti iz življenja in sveta

AMERIKI CASNIKAR MORA IZ ITALIJE

Rim. — Italijanske oblasti so naročile včeraj Johnu T. Whitakerju, rimskemu poročevalcu čistočnega "Daily News," naj odide iz Italije, kjer je njegova nepopolna nezahvalna zaradi nepopolnega tona depeš, ki jih je pošiljal iz dežele.

WEIGAND JE ZOPET V ALŽERIJI

Vichy, Francija. — General Maximilian Weigand se je vrnil včeraj zopet v Alžir za inspekcije turneje po Francoski Zpadni Afriki, kjer je inspiciral francoske garnizije. Ob tej priliki je opazil tudi strateško važno oboje mesto Dakar.

KROMPIRJI SE IMA ZAHVALITI ZA ZDRAVJE

Presque Isle, Me. — Elijah Grant, ki je star 99 let, pravi, da ima za svoje zdravje in za svojo visoko starost zahvaliti krompirju, ker je vsak dan trikrat pojedl krompir in ker ni že 75 let postal žganja.

FRANCOZIJE MORAJO DELATI ZA NEMCE

Vichy. — Poročila, ki so prišla včeraj semkaj iz zasedene Francije, naznanjajo, da je tam veliko vprašanje akutno, ker so kmetje prisiljeni preživljati samo domače francoske prehranske, temveč tudi nemško vojaško armado.

VATIKAN OBSEOJA ANTIHANASIOJA

Vatikan. — Oficijelni vatikanski organ je včeraj ostro obsodil tiste, ki zane "umore iz usmiljenja" kot "antikršćanske manifestacije brutalnega poganstva."

POSILNIK ODPOTOVAL V LONDON

New York. — John G. Williams, novi ameriški poslanik v Veliki Britaniji, je odpotoval v letalu v Lizbono na Portugalsko, odkoder bo odšel naprej v London.

VELIKA AVTNA NESREKA

Milburg, O. — John Fisher, 31-letni lastnik restavracije, in njegova žena Thelma sta bila ubita, ko se je njun avtomobil zletel na State Route 76 v bližini državnih cest, katerega je vožnja 31-letni Willard Stephen, ki je bil v voziču, in dva mlada dekleta. Zakonca zapuščata dve hčerki. Stephen se nahaja težko ranjen v bolnišnici.

V BOLGARIJI NI NEMCEV

Sofija, Bolgarija. — Nemško poslanstvo je danes izjavilo, da v Bolgariji ni nobenih nemških vojakov in da nima nemška vlada tudi nikakega namena, poslati svoja vojaštva v deželo. — Ves svet pa ve, da je Bolgarija že polna nemških tehnikov in inženirskih čet.

KONCERT

Naši javnosti toplo priporočamo, da se udeležijo koncerta, ki ga priredi v nedeljo popoldne ob treh v SND naš odlični basist

John Lube.

Podpirajmo naše domače talente! Vstopnice dobite tudi v našem uradu. Sežite po njih!

VLADA PREDLAGA SPORAZUM V STAVKI BETHLEHEM CO.

Knudsen in Hillman predlagata program sporazuma treh točk. — Oblasti so ojačile policijsko silo okoli jeklarne, pred katero je prišlo do izgrediv.

BUFFALO, 27. februarja. — Urad produkcijskega vodstva je apeliral danes na Bethlehem Steel kompanijo ter na Steel Workers Organizing komitej (C. I. O.), da se sporazumeta na programu treh točk, da se nemudoma konča stavko v Bethlehem Steel Lackawanna jeklarni.

Predlog, ki sta ga predložila v Washingtonu William S. Knudsen in Sidney Hillman, ravnatelja Urada produkcijskega vodstva, v prizadevanju, da se konča stavko in da se vrnejo delavci na delo, je sledeč:

Predlogi vlade
1. — Na delo se bo sprejelo zopet vse delavce jeklarne, čim razmere v jeklarni to dovoli.
2. — Med kompanijo in unijo se bo vršila konferenca, na kateri naj se uravnajo in poravnajo vse medsebojne razlike nazaranj.

3. — Urad produkcijskega vodstva bo skušal skupno z Narodnim delavskim odborom dovesti do glasovanja, s katerim naj se odloči agencija, ki bo imela pravico do pogajanj v Lackawanna jeklarni.

Spopadi pred jeklarno
Policija je ojačala svoje sile okoli ogromne jeklarne po spopadih, v katerih je bil ranjen neki policist.

Spopad je sledil protestu uni-je, češ, da nastopa policija pred jeklarno s surovo silo napram delavcem.

Pred vhod v jeklarno je prihitelo z avtomobili 34 policistov, da ojačajo silo 75 policistov, ki so bili že prej tam. Policist Albert F. Drumm je bil baje napad.

V Clevelandu primanjkuje izvežbanih bolniških strežnic

V mesecu februarju je bilo zaznamovati v Clevelandu 5,000 slučajev ošpic. — Bolniške strežnice so preobložene z delom. — Težave s poulično razsvetljavo.

Načelniki zdravstvenega urada mesta Clevelanda naznanjajo, da potrebuje mesto mnogo več diplomiranih bolniških strežnic, toda denarja ni, da bi se jih najelo in plačalo. Odkar se je v mestu pojavila epidemija ošpic, za katerimi je zbolelo v Clevelandu samo v mesecu februarju nad 5,000 otrok, morajo nekateri bolničarke delati od osmih zjutraj do osmih ali devetih zvečer, če hočejo opraviti svoje delo. Ker so bolničarke klasificirane kot profesionalke, ne pridejo pod področje tako zvanega "wage-hour" zakona, ki predpisuje 40 ur dela na teden.

Strežnica ima povprečno po 500 rodbin
Razumljivo je, da morajo bolni-ničarke vršiti ogromno delo, saj ima vsaka v svoji oskrbi povprečno po 500 rodbin, kar po-

ODMEVI NASTOPA AMERIŠKEGA POSLANIKA V SOFIJI

BERLIN, 27. februarja. — Tukašnja poročila iz Sofije naznanjajo, da je bila proti ameriški poslaniku George H. Earleju vložena obtožba zaradi napada na nekega nemškega državljan, katerega je ameriški poslanik v nekem sofijskem kabaretu v soboto zbil na tla.

WASHINGTON, 27. februar-

Mina!

Avstralski saperji so eksplodirali neko nerazstreljeno mino.

ZADNJE VESTI

SAIGON, Francoska Indo-kina, 28. februarja. — Iz avtoritativnih virov se poroča, da sta izročili Japonska in Siam Indo - Kini ultimatum, v katerem jo obveščata, da mora nocoj do polnoči sprejeti japonske mirovne pogoje. Japonska mornariška sila pluje proti jugu v pričakovanju francoske odklonitve pogojev.

RIM, 28. februarja. — Danes zjutraj ob 4:50 je umrl v tukajšnjem Grand hotelu, kjer je stanoval, bivši španski kralj Alfonso XIII., obdan od svoje žene, svojih otrok in od katoliške duhovščine.

Bivši kralj Alfonso je zbežal iz Španije pred desetimi leti, ko se je Španija proglasila za republiko.

SESTANEK JUGOSLOVANSKE SKUPŠČINE

BEograd, 27. februarja. — Informirani krogi izjavljajo, da se bo jugoslovanska državna skupščina sestala k zasedanju meseca aprila ali maja.

Sodi se, da bo premier Dragiša Cvetković izgubil nekaj svojih pristašev. Cvetković si je že prizadeval reorganizirati svoj kabinet ter vzeti vanj najmanj pet članov opozicije, toda srbski radikali se mu niso hoteli pridružiti. — Govori se, da bo dr. Cincar-Marković, minister zunanjih zadev, vprašan, naj sestavi nov kabinet.

V Reading, Pa., se je na farmi zadušil s plinom, ki je prihajal iz avtomobilskega motorja, John Stupica. Rojen je bil v Ameriki in oženjen.

V Joilet, Ill., je pred dnevi umrla Mrs. Barbara Jakše, v starosti 80 let in doma iz Lokvice pri Metliki v Beli Krajini. V Ameriki je živela čez 50 let in zapuščala odrasle sinove in hčere.

PRIPREDITEV Čitalnice SDD

V nedeljo popoldne priredi Čitalnica SDD krasen varietni program, pri katerem nastopijo pevci Jadrana, Zarje, Slovana in Sloge kakor tudi znani komik Eppich.

Prireditev se vrši v Slovenskem delavskem domu. Občinstvo je vljudno vabljeni.

Nemčija bo dala Italiji svoje male podmornice

Italija bo oskrbovala nemško vojno mašino s svojim delavstvom; do konca leta bo v Nemčiji že 315,000 italijanskih delavcev.

RIM, 27. februarja. — Nemčija bo poslala Italiji po železnici preko Brennerjevega prelaza več malih podmornic, ki bodo sestavljene v Italiji in s katerimi bo Italija ojačila svojo pomorsko vojno proti Angliji v Sredozemskem morju. Po novi trgovinski pogodbi, ki sta jo sklenili Nemčija in Italija, bo Nemčija zamenjavala svoje jeklo za italijanske vitamine.

Italija bo izvažala v Nemčijo v prvi vrsti sadje in sočivje, da ostanejo pri zdravju nemški vojaki in delavci, kakor tudi živo srebro, žveplo in surovo svilo, katero potrebujejo v Nemčiji za izdelovanje vojaških letal. Poleg tega bo oskrbovala Italija Nemčijo z delavstvom, ki bo delal za nemško vojno mašino. Pred koncem leta 1941 bo poslala Italija v Nemčijo 315,000 delavcev.

Kako Italijani sami sebe varajo

Gayda pravi, da je Mussolini z matematično preciznostjo dokazal neizogibnost angleškega poraza.

RIM, 27. februarja. — Govor, ki ga je imel Mussolini preteklo nedeljo, je še vedno predmet komentarjev italijanskega časopisa. Oblasti so odločene, prisiliti italijansko ljudstvo do realiziranja važnosti Mussolinijevega govora, da bi to ljudstvo poslednjo sprejemalo Mussolinijeve argumente, obljube in svarila. Virginio Gayda pravi, da je naredil Mussolinijev govor "silen in globok vtis" na Ameriko, da je izčistil ozračje in razkrinjal "Roosevelt - židovsko oligarhijo."

"Duče je podal matematično natančno demonstracijo neizogibnosti angleškega poraza in zmage osi," nadaljuje Gayda, "ter je zagotovil Ameriki, da je osiše ne bo napadlo."

"Židovska manjšina, ki stoji za predsednikom Rooseveltom, zahteva osvetlo nad dvema velikima, arijsko očišćenima narodoma Evrope," pravi Gayda.

Zahvala

Mrs. Anna Zakrajšek se zahvaljuje vsem sorodnikom in prijateljem za obiske za časa bolezni na domu in v bolnišnici in za cvetlice in razna druga darila. Zahvaljuje se tudi Community Welfare Clubu za cvetlice in karto.

Kultura

VAŽNA SEJA
V nedeljo popoldne ob 2. uri se vrši seja staršev mladinskega pevskega zbora "Kanaški" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. Ker je ta seja zelo važna, so starši prošeni, da se polnoštevilno udeležijo in da so točni. -- Tajnica.

ANGLIJA SVARI BOLGARIJO; POLITIČNI OKRET RUSIJE?

Rusija se baje ne strinja s pohodom Nemcev preko Bolgarije. — Ali bomo marširali Nemci preko Jugoslavije?

MED TURKI IN ANGLEŽI JE DOSEŽEN SPORAZUM NA VSEH TOČKAH

SOFIJA, Bolgarija, 27. februarja. — George W. Rendel, angleški poslanik v Bolgariji, je nocoj izjavil, da je v Bolgariji že tisoče prehodnikov nemške armade. Izjavil je dalje, da utegne Velika Britanija nemudoma prekiniti svoje odnose z Bolgarijo ter pričeti z bombardiranjem Bolgarije kakor tudi Rumunije. Kakor so Nemci našli povsod izgovor za invazijo raznih dežel, tako pripravljajo tudi zdaj tako zvani "beli papir", s katerim hočejo dokazati potrebo invazije Bolgarije, katero hočejo "Angleži napasti." Nemci zivajo angleški napad, da bi imeli izgovor vkorakanja v deželo, v kateri imajo že danes tisoče svojih častnikov in vojakov v civilnih oblekah.

Okret Rusije?

BUKARESTA, 27. februarja. — Semkaj so prispela nocoj poročila, da je naredila Rusija okret svoje politike ter da je dvignila svoj glas proti nameravanemu nemškemu pohodu skozi Bolgarijo proti Grčiji, zlasti ker je pričela Jugoslavija mobilizirati svoje vojaštvo, ker se boji, da bi prišla Jugoslavija v korakali v tem slučaju Nemci korakali preko Jugoslavije proti Grčiji.

Na Balkanu je zavladala nenadoma večja nervozna napetost.

Jugoslovanski minister zunanjih zadev Cincar - Marković je nenadoma vrnil iz Budimpešte v Beograd, ne da bi poslal svoje predčasne vrnitve. Zaradi izpremembe ruskega raziranja je zavladala v Jugoslaviji bojazen, da se utegnejo Nemci odločiti za pohod proti Grčiji preko Jugoslavije, če bo to smatrali, da bi s pohodom preko Bolgarije razdražili Rusijo.

Turško - angleški sporazum

ANKARA, 27. februarja. — Člani Edenove komisije v Ankari izjavljajo, da so predstavniki angleške in turške vlade, kakor tudi člani generalnih štabov obeh držav dosegli na vseh točkah popoln sporazum.

Jutri pričakujejo v Ankari prihoda angleškega poslanika v Moskvi, Stafford Crippsa, ki potuje iz Moskve v Ankaru z letalom. Anthony Eden je snoči razpravljati tudi z bolgarskim, ruskim in jugoslovanskim poslanikom.

Seja in predavanje

V torek, 4. marca se vrši seja Progressivnih Slovencev, krožek št. 1 v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Seja se prične ob 8. uri. Po seji se vrši predavanje; predaval bo dr. Gross. Člani kakor tudi občinstvo je vljudno vabljeni, da se gotovo udeležijo, ker bo predavanje zelo zanimivo.

Večerja in ples

V soboto večer (jutri) se vrši v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. ples, katerega priredi Fisher Body Local 45. Serviralo se bo pečene kokoši v spodnji dvorani in sicer od 6. ure naprej. — Vstopnice za ples se dobe samo pri vratih. Občinstvo je vljudno vabljeni, da se udeležijo.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

V nedeljo dne 16. februarja je v Chicagu, Ill., v gostilni Silver na Blue Island Ave., prišlo do prepira in streljanja, med katerim je rojak Jos. Sluga, star 29 let, obležal smrtno ranjen in nekaj ur kasneje je umrl v bolnišnici. Ranjeni so bili še trije moški menda Čehi. Kakor poročajo, ni bil mladi Sluga udeležen spora in dobil je smrtonosno kroglo po nedolžnem. Policija je aretirala 15 moških, med katerimi je bil tudi lastnik gostilne Joseph Sluga, sorodnik ubitega.

V Butte, Mont., je umrl Fr. Korn, star 60 let in doma od Ljubljane. V Ameriki je bil 54 let in zapuščal ženo, 2 sinova in brata. — Dalje je isto tam umrla Mrs. Alojzija Šinkovec, roj. Turk, stara 72 let in doma iz Retja pri Hinjah. V Ameriki je bivala 50 let in zapuščala sina in dva nečaka.

V Forest City, Pa., je pred dnevi umrl Frank Rupnik, star 50 let in rojen v Logatcu. Zapuščal tri sinove in tri hčere.

Vam, ki ste se prijavili za v Detroit

Naznanjam vam, ki ste se prijavili, da greste s skupina Cankarjeve ustanove v Detroit v nedeljo 9. marca, da bo bus odpeljal ob 6. uri zjutraj izpred S. N. Doma na St. Clairju. Zdjaj imamo še par sedežev na razpolago, kdor želi iti z našo skupino naj se takoj prihlasi. Zadnjič sem zapisal, da bo vožnja stala \$3 ali \$3.50, ker sem računl "brez krčmarja". Mislim sem si: v Detroit je nekoliko dalje kot v Strabane, Pa., je pa bolj po ravnem, ampak postavaj, ki protektira regularne Bus kompanije, zahteva od Charter bus kompanije, da mora računati toliko in toliko od milje. Zatorej bo vožnja v obo kraja stala \$4.

Kdor že prigradenih se bi za pol dolarja premislil in vožnjo odpovedal, naj mi takoj sporoči. Obenem bi želeli, da mi sporočite tisti, ki mislite iti v Detroit na omenjeni dan in bi želeli imeti obed z našo skupino v Delavskem domu v Detroitu, in mi bomo sporočili odboru, koliko nas pride. — L. Zorko, tajnik C. U.

Nov grob

Danes zjutraj je preminil po dolgi in mučni bolezni Joseph Blatnik iz 1079 East 64th St. Pogreb ima v oskrbi Jos. Zele in sinovi pogrebni zavod na 6502 St. Clair Ave. Več poročamo jutri.

Srniškova večerja

Jutri se bo serviralo pri Jos. Zalokarju na 911 Addison Road srnjakovo večerjo. Postregli vam bodo tudi z vsakovrstnimi pijačami in igrala bo dobra godba za ples in zabavo. — Prijatelji dobre zabave in okusne jedi-če ter pijače so prav vljudno vabljeni!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

HITLERJEVO OROŽJE

Skoraj šest mesecev je že preteklo, odkar je izjavil Hitler pred vzhiceno in kričečo množico nacistov v berlinski Sportni palači, da je invazija Anglije pred durmi. "Angleško ljudstvo," je rekel tedaj Hitler porogljivo, "je zelo nestrpno in vprašuje: Čemu vendar, za božjo voljo, še ne pridete?" Njaka je Hitler odgovoril: "Mi že prihajamo!"

Nu, kar se Hitlerja tiče, je res storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi držal svojo tedanjo obljubo. Baš onega dne, ko je Hitler izgovoril te besede — bilo je nekega popoldneva lanskega septembra — so pričeli Nemci ob belem dnevu s svojimi napadi na Anglijo, z napadi, v katerih se je uporabilo — po lastnem priznanju Nemcev — do 2,000 letal za napad na en sam objekt. Te napade pa so Angleži stalno odbili. Izgube, ki jih je prizadela angleška zračna sila nemškemu letalstvu pri teh napadih, so bile tako silne, da je Nemčija kmalu prenehala z njimi ob belem dnevu.

Te dni pa je Hitler zopet govoril nemškemu ljudstvu, kakor smo že poročali med dnevnimi vestmi. Toda to pot ni bilo v njegovem govoru nobenega prerokovanja o skorajšnji invaziji Anglije. Tako tudi ni bilo nobene obnovitve njegovega trpkega dovtipa na račun angleškega ljudstva, ki se je glasil: "Obdržite svoje srajce na sebi, kajti on (Hitler) že prihaja! Ob tej priliki ni bilo iz njegovih ust nobenega bahanja, kakršno je zvenelo iz njegovih besed preteklega septembra, ko je zagrozil, da bo njegova zračna sila vrgla v enem samem dnevu na angleška mesta 150,000, 180,000, 300,000, 400,000 kilogramov bomb. Zdaj je Hitler na vse te obljube pozabil, mesto njih pa je naredil novo obljubo o ojačeni vojni podmornici.

Hitlerju se ne more zaupati in se mu ne more verjeti ničesar onega, kar reče, niti ne tistega, česar ne reče. Morda zdaj nalašč ni omenil zračne sile, ker si prizadeva odvrti pozornost od svojih načrtov. Toda bodi temu že kakorkoli, in ne glede na to, koliko so vredne njegove obljube, je značilno to, da ni dal zdaj nemškemu ljudstvu nobenih obljub o skorajšnjem koncu vojne, katero se bo izvajalo s čudežnim in tajstvenim novim orožjem. Zdaj polaga Hitler svoj poudarek zopet na ono isto staro orožje onega istega starega režima, katero je že enkrat prej zapeljalo nemški narod v prepad: podmornice in počasna vojna do izčrpanja...

RAZVOJ ČLOVEŠTVA GRE RAKOVO POT

Današnji ljudje se polagoma vračajo v čase, ko so ljudje bili jamarji. Da lahko živijo, se morajo skrivati in zarivati v zemljo, da tako uidejo smrti, ki preži na nje noč in dan. Naslednik predzgodovinskega človeka — človek dvajsetega stoletja — prebiva kakor njegovi davni predniki v podzemeljskih luknjah, da bi ubežal besnosti svojih sovražnikov. — Pada torej za tisočletja nazaj. Samo da niso njegovi sovražniki divje zverine, ampak ljudje, njegovi bratje. Zver mori in kolje, da se na ta način prehranjuje; a človek...

To strašno klanje in uničevanje je rezultat napredka in povečanja pravosti? Vse kar so misleci, znanstveniki in učenjaki odkrili koristnega za blagostanje človeštva, se danes uporablja za vojno in pripravljanje zla. Odkritje letala na primer nam prinaša uničevanje vsega, kar je zgradil človeški duh, nam ruši vasi in mesta ter siplje na ljudi ogenj in žveplo.

Pravijo, da umre vsako sekundo po vsem svetu po en človek; to je okrog 86,400 na dan, 31 milijonov na leto in 3 milijarde v enem stoletju. Podivjani človek si je izmislil, da to število še ni dovolj. Izmišlja si in uporablja za pobijanje vse mogoče stvari. Živi za to, da mori. Na svetu je skoro toliko vojakov kot prebivalcev in so oboroženi drug proti drugemu. Za junaško in častno nalogo smatrajo od časa do časa spreminjati državne meje in barve zastav, mesto da bi drug drugemu pomagali, si lajšali gorje in živeli v miru. Naša zemlja je le majhen del v velikanskem vsemirju; prebivajo tudi na drugih planetih ljudje, ki so tako neumni, kot oni na zemlji?

Ljudje slepo sledijo tistim, ki jih hujskajo in vodijo v vojno in mislijo, da je temu že tako in da se morajo

UREDNIKOVA POŠTA

Nekoliko iz zgodovine Skupnih društev SSPZ v Clevelandu

Wm. Candon

Prvo skupno delo, katero se je počelo leta 1926 v Clevelandu, je bil začetek prve federacije ali skupnih društev za karist članstva podporne organizacije Slovenske svobodniške porporne zveze. V zapisniku društva Lunder-Adamič, št. 20, je zapisano, da se je ukrepalo na seji dne 11. julija 1926, kako bi se kampanja novega članstva spravila v polni tek, tako da bi pokazal konec kampanje v resnici pravi in popolni rezultat napredka v organizaciji SSPZ.

Stavljen je bil predlog po bratu Heronimu Stanichu, da naj skliče tajnik društva št. 20 uradnike vseh poslujočih društev SSPZ v Clevelandu na skupen sestanek ter se posvetujejo, kako bi bilo najbolje in kaj naj uspešnejša pot za kooperativno delo zvezičnega članstva v Clevelandu. Predlog je bil sprejet soglasno.

Ker je bila ravno moja malenkost tedaj tajnik društva, sem takoj šel na delo in sklical prvi sestanek uradnikov vseh poslujočih društev v clevelandski okolici za 24. julija. Odzvali so se predsedniki, tajniki in blagajniki vseh tedaj poslujočih društev. Sejo je vodil predsednik društva št. 87, John Kardel. Po daljšem debatiranju in razmotrivanju tekoče kampanje je brat Kardel sugestiral, da ne bi bilo napadno, ako bi večkrat prišli uradniki društev skupaj; da to bi bilo v veliko korist ne samo društvom, ampak tudi za organizacijo SSPZ. Stavljen je bil predlog, da se vrši prihodnji sestanek dne 4. septembra. Kot razvidno iz zapisnika, so se odzvala samo štiri društva; št. 26 ni bila zastopana. Predsedoval je John Kardel, za tajnika in zapisničarja pa je bil izvoljen Wm. Candon. Predsednik je v lepih besedah razložil pomen skupne seje ter apeliral na zastopnike društev za skupno delo. Navzok je bil slučajno na tej seji tedajni glavni tajnik Louis Levstik, kateri je dal par dobrih nasvetov za skupno delo.

Na tej seji se je ukrenilo, da se plača vsakemu, kdor dobi novega člana ali članico, 50 centov, obenem pa da se prosí dr. Kerna, da nekoliko popusti od pristojbine za preiskavo novih članov, kar je tudi storil. To pove drugi zapisnik. Vprašanje nastane, kje dobiti financno. Sklenjeno je bilo, da se napravi prej ko mogoče veselico, med tem se pa apelira na zastopnike št. 20, da njihovo društvo zalaga z denarjem toliko časa, da se dobi kako financno. Brat Candon stavi predlog, da se obdavi vsa zastopana društva 25 centov na člana oziroma z vstopnico prve veselice. Predlog sprejeto soglasno. Brat Bučar stavi predlog, da se kampanja vrši do 1. julija 1927, kar je bilo tudi sprejeto. Nato se prične razmotrivanje o skupnem delu vseh društev v Clevelandu in okolici. Predlagano in sprejeto, da tajnik skliče prihodnji sestanek 25. septembra; zastopniki naj bodo polnomočni in na tem sestanku naj se izvoli stalni odbor in določi, pod katerim se bo poslovalo v bodoče.

Na tretjem sestanku 25. septembra 1926, je predsedoval John Turk, zastopnik številke 87. Tajnik Candon prečita imena zastopnikov; navzočih je bilo 12, odsotni 4. Čita se zapisnik zadnjega sestanka, kateri je sprejet kot čitan, nato pa se prečita poročilo od številke 26, da društvo Združeni Bratje št. 26 ne bo sodelovalo skupno z ostalimi društvi. Takoj je stavljen predlog, da se izvoli dva člana, da gresta na sejo gori omenjenega društva ter apelirata za sodelovanje. Izvoljena sta Frank Somrak in Wm. Candon. Prične se debata radi imena. Stavljen je predlog in sprejet, da se imenuje Skupna društva SSPZ. Nato se izvoli stalen odbor: Predsednik John Turk, tajnik Wm. Candon, blagajnik Anton Wapotič, nadzorni odbor Agnes Lunder, Frankovič (prvega imena ne vem), in Frank Markovič. To je bil prvi odbor Skupnih društev.

Meseca decembra je bil izvoljen sledeči odbor za leto 1927:

(Dalje na 3. strani)

Cankarjeva ustanova gostuje v Detroitu

Cleveland, Ohio. — Detroitčani in okoliščani! V nedeljo 9. marca gostuje Cankarjeva ustanova v dvorani Delavskega doma v Detroitu. Podali bomo izredno lep varietni program. Najprvo bomo igrali famozno Molkovo satiro "Neutrality Amor", v kateri ima glavno vlogo naš neprekosljiv "komedi-jant" Anton Epplch.

Poleg njega nastopijo v igri Josephine Turk in Tony Perušek, oba poznata pevca pevskega zbora Zarje; nadalje Louis Zorko, John Cech in pisec. Igro režisira Louis Kaferle.

V drugem delu programa pa nastopita detroitska pevka zbor "Svoboda" in "Naprej" in nato pevci Glasbene Matice, in sicer v solo-spevih, duetih in kvartetu.

Ti pevci so naše najboljše metropolske moči. Saj ste gotovo že večkrat slišali o njih. Tončka Simčičeva, soprano, Louis Belle, tenor, Frank Plut, bariton, John Nossan, bas in John Lube, bas. Brez pretiranja, program bo lep, zato pridite vsi ob treh v Delavski dom na Livernois Ave. Tudi rojaki iz Toleda naj pridejo. Tam bomo prav gotovo videli tudi Stolfova iz Toleda, saj ona dva česta obiščeta celo clevelandске priredbe. Zadnjič sem skušal pregovoriti tudi nekatero Čikažano, da bi prišli 9. marca v Detroit. Morebiti pridejo. Mogoče pa bo kaj skupaj organiziral Mike, ki je delovodja v tiskarni SNPJ? Iz Clevelanda nas pride natlačen bus.

Prireditve se vrši pod pokroviteljstvom Delavskega doma in s kooperacijo rpadnih detroitskih društev. Predstavi se vrši ples in prosta zabava.

Torej na prav gotovo svide-nje!

Milan Medvešek

Pustne veselice

V stari domovini smo praznovali pustno nedeljo tako, da je

skoraj vsak obiskal domačo gostilno, ter si privoščil par kozarcev vina in domačo "špehovo" ali ocvirkovo potico. Povsod je bila godba, da je bilo veselje za stare in mlade, vsaj taka je bila pri nas v Zireh, navada.

Seveda najbolj pomemben dan je bil forek, ko je bil god pusta. Še kot otrok se spominjam kako vesele dneve smo imeli, kakšne imajo pa danes, si pa lahko vsak sam predstavlja. Tukaj nam pa ne manjka zabave, samo če je kaj cvenka. Veselice, društvenih in privatnih je toliko, da nam ne more biti dolgčas. Vsako društvo, ki priredi zabavo, želi, da se jih čimveč vdeleži, da se s tem podpre društveno blaginjo in obstoj. Tudi pri nas je tako.

V soboto je pa društvo "Lipa" priredilo prijazno veselico in proslavo 30letnice v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., in smo se odločili družine: Jesenko, Slabetova in G. Klinec, da posetimo to domačo zabavo društva "Lipa" št. 129 SNPJ, ker uradniki tega društva tudi vedno pridejo k nam.

Kdor se ni vdeležil te veselice, mu je lahko žal, ker smo se tako dobro imeli, da se nam ni prav nič mudilo domov. Počutili smo se kot v domači gostilni na pustne dni.

Prijazna družina Kisovec in njih domači so zelo aktivni pri tem društvu. Obljubili smo, da se zopet vidimo, kadar priredijo ples in to bo meseca oktobra, ko bo grozdje zrelo in se bo mošt prešal.

Upam, da nas pride več, ne vedno eni in isti. Čim več nas bo, tem več bo zabave in boljši napredek.

Hvala za prijaznost vsemu članstvu društva "Lipa". Vedno dobrodošli, kadar koli nas posetite.

Pozdrav vsem

Anna Jesenko
članica društev št. 264 S.N.P.J.
48 S.D.Z. in 53 S.Z.Z.

Pismo

(L. Šeme)

Ali ti pridejo trenutki, ko se ti zdi, da krutost, brutalnost, samopašnost, hinavstvo, zavzemajo boljše mesto, kakor pa značajnost, nameni čisti in odprta duša? Zdi se ti, da intrige, podpihovalje, da sovraži naj trpin trpin, vedno bolj v klasju dozoreva...

Kot da se ljubezen do bližnjega nikdar več ne povdarja... Kot da se duša z bolestjo ukvarja, kadar se potaplja v prijeten sen, miru in blagostanja... Da mesto toplih žarkov bratstva, padajo na dušo mrzle kaplje, ki sproti zledene... Da se vse dobre misli in dejanja v temno noč porazgube... Ko duša tava in preroma vsaki prostor celine življenja in se vprašuje: "Zakaj tako?" Pride nazaj in je zopet ista duša, le da je bolj utrjena. Ko duša čaka nečesa, brez poleta, ko srce utripa tja v en dan, brez čuta in misli ne vejo, kot ne kam... In se zgodi, da iz otopelosti te take, vzdrami beseda topla, ki boža kakor mehka roka, ki blaži kakor balzam srca in duha... Govori tako ljubeznivo, vprašuje iskreno in odgovarja udano...

Takrat se stopi led okoli srca in duha in zopet oživi, z vero in upanjem, da morda le, to ni vse res... In jaz sem od materine bismo dobil...

Oh majka, ti živa ljubezen, nisi moje pismo razumela. Domovina? Seveda mi je v drag spomin. Vsek grič, steze, trate, polje vse, vse mi je nad vse drag. Drag mi je kamen ob cesti, kjer si trudna počivala. Drag mi njive je vogal, kjer v kupu sem plevela spal, ki so ga naruvali

tvoje raskave, zgarane, dobre roke... Majka, vem da nisi razumela, da ni pomen isti, kadar govorimo o domovini...

Nič več kot tam, mi vemo tu, kaj se bo zgodilo tam. Je mala stara domovina in z njo store mogotci, kar žele... Le ena prošnja je v meni, naj zgodi se kar se hoče, samo da vihar vojne ne gre preko nje...

Majka, veš da nisem nikoli odobraval vojne, a če bo treba, boriti se bom moral tu, kajti tu je moja domovina.

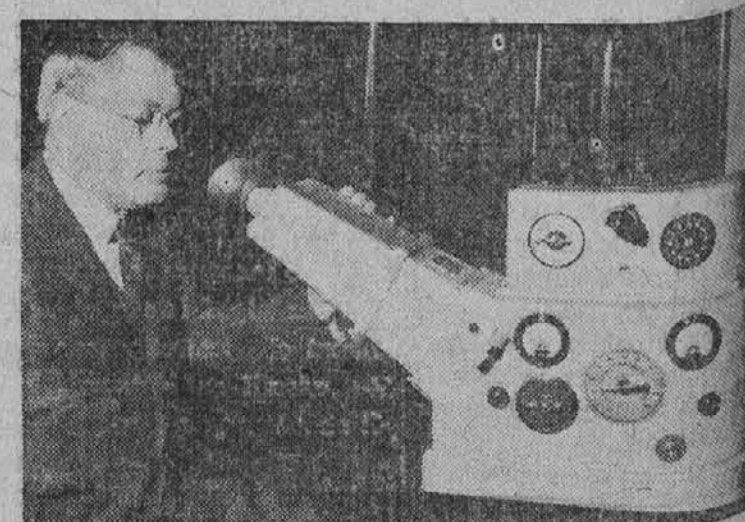
Majka simpatije? Do nobene fronte. Naj bo Anglež, Nemec, Grk, ima mater ki joka, kakor bi jokala ti. A če že mora biti vojna, samo da kosti in lobanji ne bi zagrebli. Iz njih naj bi nekje na svetu, pa kjer koli, zgradili palačo svojrovnost, kjer bi lobanje srepo zle na sodnike prave in duh padlih naj bi vodil njih korak, da bi prav vodili spore vseh držav, (če jih mora toliko biti) kakor pravično, sodniki spore naše, iz knjig razsojajo sedaj: In naj poznejši bi rodovi, ob pogledu na palačo grozno, zajeli ono, kar ne znamo mi, ne iz knjige in ne iz postavbe božje: Ne ubijaj!...

Otroci? Kakor smo bili mi, saj ti ti je še v spominu majka. So mladi, živi, razposajeni, a dobri... Pomanjkanja v splošnem ne trpe. A vendar je bila mladost moja bolj brezskrbna, lepša Majka, brezskrbne mladosti tukaj ni. K večjem, če sem prinesel trn v nogi, izruvala si ga majka in zopet sem v brezskrbnosti poskočil. A tu. Avtomobil kot pošast preži tu na otroke. Kadar so iz hiše, z leve z desne, spreddaj, zadaj, skoro vedno smrt krog njih se šeta. Vsak prehod, preko ceste, pomeni lahko smrt. Ko gre otrok v šolo, ali kamorkoli, mamico skrbi, se li mi zdrav povrne. Dvomim, da ti kakšna skrb v življenju bila je odvzeta, a vem da bila ti je ta. Vsi otroci so mi dragi, a z enim je bolj soroden duh. Bila je dušica mala, kodrolasa, v očeh duha je bil odsev. Je rada pela in igrala. Ljubljenska je bila moja. Vesela, kakor vedno je šla v šolo. Iz šole, preko ceste. Oh, in se je zgodilo... Pomisli majka, kar tako so starši jo zgubili.

"Oj z Bogom, z Bogom draga ti, solze rosijo nam oči", smo z otroci peli in res, je bilo, kar smo peli...

Ko sem jo gledal spečo, kakor angelj lepa je bila, sem v tugi mislil: "Boljše je da spiš, kot pa celo življenje, mogoče hroma in nesrečna... Iz časopisov sem izstrigel njeno sliko, pod sliko njeno je ime SLAVKA LOKAR. Snivaj draga Slavka snivaj, a prerano, prerano!"

PREISKAVA OČI ZA BOLJSO VARNOST

Zgornja slika nam kaže biophotometer, to je priprava, s kakršno Cleveland Automobile Club preiše očni avtinih voznikov, da se prepriča, kako dobro vidijo vozniki ponoči.

V veliko varnost voznikov kakor tu du pešev bi bilo, če bi se od vsakega preiščala za avtomobilsko licenco zahtevala preiskava oči. S tem bi bilo ohranjeno marsikatero življenje.

To je mnenje clevelandskega optalmologa Dr. Paul G. Moore-ja, ki je obenem tudi član Clevelandskega varnostnega odbora. Dr. Moore pravi, da največ nesreč na cestah zakrivijo vozniki, ki imajo slab vid. Ta zdravnik tudi zagovarja in priporoča, da se na vsakega prosilca za avtomobilsko licenco, predno se mu isto izda, tudi

ŠKRAT

Ko je pesnik grof Platen Erlangenu študiral, je nekoč voljo nekega drugega perzija ga slovarja zašel v dolg.

"Veš kaj, popij pač vsak americo piva manj," mu je svetoval njegov prijatelj Doberle.

Pesnik, ki so mu bili vsi reči užitek zoprni, je odgovoril voljno: "Saj vendar veš, da ne pijam piva!"

Nato Doberlein z razoroženo logiko:

"Ali ti nisem vedno pravilno pij pivo, Platen?! Če bi ga pil svoj slovar sedaj lahko plaval."

Anton Bruckner se je v arju leta 1894 mudil v Berlinu, kjer so prvič peli njegov Trum, ki ga je občinstvo sprejelo z velikim navdušenjem.

Bruckner je bil globoko viden in tudi poln hvalečnosti sproti sodelujočim.

"Vsaka dama iz zbora dobi od mene poljub!" in se je res postavil poleg ter vsako damo, ki je prišla dra poljubila.

Razdal je že precej poljubov, ki je videl prihajati damo, kateri pri najboljši volji ni mogel reči, da je lepa in mlada. Zato se je smehljala in se srečna blizala Brucknerju, pa se je obrnil in glasno dejal: "Ne te pa ne maram!"

Basketballi tournament Public auditoriju

V soboto in nedeljo se v Public auditoriju druga profesionalna basketball serija. Vsi tisti dobiček bo šel za Muncy ketballi Association. V soboto večer bodo igrali Detroit proti Celtic. Tisti igralci, ki igrajo s Celtic teamom, so znani kot "Five Iron Men": Paul Birch, Bob McDermott, Dave Banks, Nat Nickey in Herlihy. Potem bodo igrali Philadelphia Sphas in New Renaissance. Predno bodo teami igrali, bodo igrala Coombs dekleta proti City dekletom.

V nedeljo večer bosta igrala dva teama, ki bosta igrala v soboto večer. Tisti, ki bo zmagal v nedeljo, bo \$1000 in \$500 bo dobil tisti, ki bo drugi. Vstopnice so na prodaji pri Rosenblum's in Euclid Ave. Cene so 50c in Vsi sedeži so rezervirani.

Oglašajte v "Enakopravnosti"

Urednikova pošta

(Dalje s 2. strani)

Predsednik Krist Stokel, podpredsednik John Kardel, tajnik Wm. Candon, blagajnik Anton Wapotic, nadzorni odbor Agnes Lunder, Louis Urbančič in Frank Cerkvenik. Krist Stokel je ostal predsednik skozi vso dobo od leta 1927 naprej, torej vodi Skupna društva že 14 let redno in točno kot borec za SSPZ. V mesecu januarju se je takoj podvzel korake za ustanovitev angleško poslujočega društva, kar se je zgodilo že meseca februarja pod številko, katero so dobili iz glavnega urada. Društvo 198 posluje pod imenom "Spartans," in je eno največjih pri Zvezi v angleškem jeziku. Tu sem omenil glavne točke, ki je nastala prva federacija ali skupna društva. Nadaljnji zapiski ne bom navajal, ker bi preveč prostora vzelo v glavnem. Ta korak se je izkazal takoj v prihodnjem letu plodovitim, kajti takoj so počele tudi druge organizacije nas posnemati. Federacije so rastle po naših delih, kjer obstojajo naša slovenska društva, kot gobe po dežju.

Zgodovina Skupnih društev SSPZ v Clevelandu, dasiravno samo 15 let nazaj, je lepa in polna požrtvovalnosti, ne samo za članstvo, ampak tudi izven članstva. Zastopniki so bili vsemom pripravljeni pomagati najubožim. V resnici bi bilo nič več kot pravilno, da se napisala polna zgodovina tega plemenitega dela, katerega storila tekom 15 let svojega obstoja. Marsikdo se spominja piknika leta 1930, katerega se je vršil na Pintarjevih tarmacih, ko so prihiteli člani in članice živeti širom Združenih držav. Bilo je čez petsto zunanjih gostov ter ena največjih prireditelj kar jih skoro pomni v Clevelandu. Dalje smo imeli par pripad, katere so se tudi do-

bro obnesle, dalje kegljavske tekme, in zadnji je bil mladinski festival. To nam priča, da je bilo ogromnega dela, skozi in skozi. Slo je vse lepo in mirno, da smem reči, da malo kje tako kot med našim zastopstvom. Dalje moram reči, da so skoro eni in isti zastopniki skozi vso dobo, le tu pa tam mala sprememba, kar ni skoro upoštevavanja vredno, da bi se reklo "ta je nov." Počutimo se vsi stari zastopniki, obenem pa, da smo dolžni nekaj časa žrtvovati za korist članstva in organizacije. Držimo skupno še v naprej, ker smo do sedaj ter delujmo roka v roki za procvit našega članstva in naroda.

Na kratko sem opisal delo Skupnih društev, ker bo 15-letna proslava istih v nedeljo 9. marca v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave. z lepim programom. Nastopili bodo razni talenti iz Chicaga, Salem, Ohio, in Girarda, Ohio. Dalje bo komična igra "Zadrega nad zadrego." Vabi se vse Slovence in Slovenke, da posetijo to predstavo, saj vam je znano, da kadar so Skupna društva kaj priredila, vam ni bilo še nobenkrat žal, ako ste jih posetili. Vselej skušamo dati ljudem nekaj dobrega duševnega užitka. Vstopnina je samo 30 centov za program in ples, in da se ne boste dolgočasili med dejanji, smo preskrbeli, da bo program izvajen tudi med odmorom. Slo bo kot ura, in eno bolj zanimivo kot drugo. Po programu bo ples. Igral po Pecon orkester za stare in mlade, tako da se bo vse srtelo. Seveda, tudi jedila bodo prvostna kot tudi pijača, mehka in trda. Torej ne pozabite si rezervirati nedelje 9. marca. Vstopnice dobite pri vseh članih in članicah. Začetek program točno ob pol štirih popoldne.

OGLASAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

V nedeljo, prireditev — Čitalnice SDD

V nedeljo popoldne se vrši jako izbran "Varietni koncertni program" sponziran od raznih kulturnih skupin iz Collinwooda, v korist Čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Ni potreba ponavljati pomena slov. čitalnic v Ameriki, ponavljati pa je potrebno; dokler bomo imeli ameriški Slovenci svoje narodne čitalnice, pevske zbornice in dramska društva, poleg drugih narodnih organizacij, da se do tedaj še ni bati narodnega pogina. Sicer je jasna resnica, da hramo leto za letom, toda dokler bomo imeli prilike še vabiti na kulturne prireditve, še živimo.

V nedeljo popoldne je dan Čitalnice SDD. Vse dosedanje prireditve naše čitalnice so bile dobro posečane od strani publike, tudi v nedeljo je to pričakovati, posetniki so bili pa tudi vsakdar jako zadovoljni s podanim programom in tako bo tudi v nedeljo.

Koncertne točke programa so dobro izbrane, variatne in življene polne. Med nastopi raznih skupin bo tudi godba v zabavo posetnikov in ravno tako pred pričetkom programa (to delo ima v področju V. Coff in pravi, da bo novost, bomo videli).

Čitalnica SDD praznuje v nedeljo štirinajst-letnico obstoja in vsekakor je dostojno to izredno častno proslaviti.

Program je sledeč: Živa slika s sodelovanjem Choral kluba, sestojč izmed pevcev in pevki dobro poznane pevskega zbornice od Collinwood High School, med katerimi so Slovenci v pretežni večini. Ta pevski klub obstoji iz 16 pevcev in peli bodo solo duet, v kvartetu in dvojicah.

KRIZMAN'S MARKET

6030 St. Clair Ave.
Meso za juho 10c ft.
Sveža ali suha rebra 14c ft.
Sveže vinerce ali garlic sausages 14c ft.
Round sirloin ali T bone steak 22c ft.

Sveže obisti 3 funte za 25c
Svež sir 2 funte za 15c
Za postni čas imamo veliko zalogo sira in svežih rib po najnižjih cenah. Se priporočamo za obilen obisk.

nem oktetu, seveda vse pesmi v angleščini, kar ni več kakor prav, da ima program res varietnosti. Nastopijo tudi zbori Jadrani, Slovani, Sloga in Socialistična "Zarja", Mladinski pevski zbor SDD, dalje P. Dujmovič solo, J. Zajc in R. Jelerčič v duetu in Tone Eppich z svojo skupino v novem kupletu.

Naš spoštovani rojak, sodnik Frank Lausche pa je povabljen imeti kratek govor.

Za ples igra F. Jankovih orkester. Vstopnice dobite v prodajni pri čitalnici Čitalnice po 35c in v nedeljo popoldne pa pri blagajni po 40c.

Čitalnica Slovenskega delavskega doma na Waterloo vas vabi na obilno vdeležbo!

V. Coff.

Iz stare domovine

Neprestani požari

V Kukeču je začelo goreti gospodarsko poslopje nekega posestnika. Ogenj je objel tudi drvarnico in svinjak. Gasilci so omejili požar in rešili iz plamenov gospodarsko orodje in del pridelkov ter obvarovali hišo. Isti dan so morali gasilci nastopiti tudi v Andrejcih. Pozno ponoči se je namreč vnela hiša posestnika Ludvika Miholiča. Pri posestniku Josipu Pečku v Tesanovcih pa je pogorel kozolec.

V najem

Odda se v najem soba s kopalnico, poštenemu fantu ali dekletu. Kdor želi naj se oglasi za naslov v uradu tega lista ali naj pokliče Henderson 5311.

RAZPRODAJA

7 cu. ft. Frigidaire, ves porcelanast samo \$79
Grand kuhinjska peč, prej \$99, sedaj samo \$69.

JERRY BOHINC
819 East 185th St.

JOS. ZALOKAR
911 Addison Rd.

vabi vse prijatelje in znance na

srnjakovo večerjo

V SOBOTO 1. MARCA.

Igrala bo godba za ples in zabavo. Postregli vam bodo z dobrim pivom, vinom in žganjem. Se priporoča za obilen obisk.

"ENAKOPRAVNOSTI"
OGLASAJTE V —

Ob hudem vetru so imeli gasilci težaven posel, da so omejili požar. Prizadeti posestniki so bili le za malenkost zavarovani.

Danes je izraz "peta kolona" v splošni rabi, ampak večina ljudi je že pozabila, kje in kako je nastal. Ko je general Franco za časa civilne vojne v Španiji na čelu štirih kolon vodil pohod proti Madridu, je izjavil: "V mestu samem imam še eno kolono. Ta peta kolona mi bo pomagala zavzeti Madrid in odločila zmago. To so sovražniki demokracije v vrstah naših nasprotnikov in naši zanesljivi prijatelji."

Petokolonsko je priznana metoda za zlomitve sovražnika v fašistični ideologiji. Hitler se ima svojim dosedanjim uspehom

Delo dobi

Človek, ki ima izkušnje v prodajanju in lahko vodi trgovino, dobi delo. — Mora znati govoriti slovensko. Kdar se zanima, naj pusti svoje ime in naslov v uradu tega lista.

ZADENITE

\$10,000!

Obiščite Cleveland

FOOD and HOME SHOW

PUBLIC HALL

6. do 14. marca

RAZEN OB NEDELJAH

Prost pouk v kuhinji
Kontest v pečenju — Vstopnina 20c
\$1,000 v "Cash Cartoon Contest"
\$9,000 v "Daily Merchandise Awards"

HIŠE NAPRODAJ

Hiša naprodaj na Mohawk Ave., s petami sobami; moderna nova hiša v vseh ozirih; takoj samo \$800, drugo na lahka mesečna odplačila. Se lahko takoj selite notri.

Med Grovewood Ave. in Waterloo Rd. hiša za dve družini; vse v dobrem stanju; takoj samo \$500, drugo na lahka mesečna odplačila.

Mi vam zgradimo hišo po vaših načrtih, financo preskrbi FHA. Za vsa pojasnila se obrnite na

KOVAC REALTY

960 East 185th St.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME:

NASLOV:

Zastopnik:

Plačal \$ _____ Dne _____ 19__

zahvaliti predvsem članom "pete kolone" v deželah, katere so prišle pod nacijsko oblast.

Neka Amerikanka je prejela od prijateljice v Nemčiji, ki je svoj čas bivala v Zed. državah, pismo, ki je bilo polno hvale za razmere, ki vladajo v deželi v vojnem času. Ljudje so zadovoljni, živeža je dovolj, itd. Na koncu pisma pa so stale besede: "Oh, kako rada bi bila v Greengrovi!" Greengrove se imenuje pokopališče v kraju, kjer je prijateljica Amerikanke živela pred odhodom v Nemčijo, ampak nacijski cenzor tega seveda ni mogel vedeti.

V nekem drugem slučaju je neki prebivalec Hamburga pisal prijatelju v Ameriki: "Včeraj sem hotel obiskati tvojega brata, ampak pomislil, kako pozabljiv sem postal! Sel sem dvakrat po ulici gor in dol, ampak njegove hiše nisem našel." Amerikaneec sedaj ve, da je bila hiša njegovega brata porušena v britskem zračnem napadu.

Fleming Furniture
JOINS IN THE
ANNIVERSARY CELEBRATION
of
Sealy ESTABLISHED
IN 1881
CELEBRATES 60 YEARS OF LEADERSHIP IN
MATTRESS VALUES WITH THIS
ANNIVERSARY SPECIAL
BUY YOURS NOW
at only
\$18.81
MATCHING BOX SPRING
ALSO \$18.81

Sealy
HEALTH-IZED
MATTRESS

Highest qualities plus genuine comfort made the Sealy Mattress world-famous for 60 years as "The Pillow For The Body."

Today
THE NEW **Sealy** SIXTY
INNERSPRING MATTRESS
COMPLETELY
HEALTH-IZED

- Health-ized Sealy Inner Spring Unit
- Health-ized Sealy Sun Ray Filled Cover
- Health-ized Sealy Germ-Baiting Cover
- Health-ized Sealy Prebuilt "Breathing" Border
- Health-ized Sealy Tuck-in-Edge—Elastic Sealed
- Custom Tailored Features—Jumbo Mattress—Large Beds—Handmade—Ventilators

Resilient inner spring unit conforms to every contour of the body for proper support and complete rest.

FLEMING FURNITURE

ST. CLAIR AVE. cor. E. 75th ST.
Henderson 8899

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
878 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLEenville 3830

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
Vsak petek serviramo ribjo pečenko
ENDicott 9359

Molly's Tavern

7508 St. Clair Ave.
Pri nas vam postrežemo z dobrim pivom, vinom in žganjem in dobrim priprizkom. Se priporočamo za obisk. — M. Fucič, lastnik.

PAPIRAR

John Peterka

Paperhanger and Painter
Delo prvostno in točno
Se priporočam
1121 East 68th Street
ENDicott 0653

RAZNO

FRANK KURE
1118 EAST 77th ST.
ENDicott 0439
Vsa kleparska dela, dela na strehan in na furnezih. Se priporočamo hišnim gospodarjem — dela je jamčeno in cene so zmerne.

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

HAIR-BREADTH HARRY

V. J. KRIZANOVSKA

51

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih
IVAN VOUK

V tem trenutku je silna svetloba razžarila oltar in križ: širok, zlat žarek je vstal iz keliha ter se dotaknil čela in srca prikazni Girolama, a potem se je v ognjenih curkih razlil po ostalih posetnikih iz drugega sveta.

Postava Girolama se je zazibala, zaslišalo se je presunljivo stokanje, podobno ihtanju, dvignjena roka je omahnila in on je padel na kolena; ostali so sledili njegovemu vzgledu, skozi trenotno tišino so se razlegle besede najbolj čudežne molitve: "Oče naš, ki si v nebesih! ... Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo svojim sovražnikom." Dva tisoč let vplivajo te Kristusove besede s svojo božansko silo z nezmanjšano močjo na duše, ki so v oblasti strasti. Vsa ta bitja, polna sovraštva in maščevalnosti, so se raztalajla v splošnem vzrivu vere in kesanja, in kakor so se njih duše dvigale v goreči molitvi k Stvarniku vsega, kar je, se je izvršila čudežna izprememba. Višnjeva svetloba je obkrožila njih glave, krčevito izpačene poteze so se zgladile in ublažile in njih obličja so zadobila izraz resnobe miru. Že davno neobčutena dobrotnost je zajela njih trpeče duše, silna teža, ki jih je tlačila in prikovala k zemlji, je odnehala, ledeni mraz je zamenjala poživljajoča toplota, težko gosto in duševno ozračje je postalo čisto in blagodejno. Nežna godba, podobna nebeskemu petju, se je razlegla po prostoru, a okoli oltarja so se trle nejasne postave, žareče v rožnati in zlati svetlobi.

Čez nekaj trenutkov je Girolano vstal in stopil k baronu, ki je klečal in bil smrtnobled. Duh se je popolnoma izpremenil:

— Bodi prost in srečen, Galeazzo! Snemam svoje preklestvo s tebe in te blagoslovim. Odpusti zlo, ki sem ti ga prizadejal, kakor tudi jaz odpustim tebi iz vsega srca. — Nato se je obrnil k gospodu Žerald in rekel: — Božja milost bodi s teboj, velikodušni mag, ki si nas oprostil težkih okovov prošlosti, ki so nas tu prikovali! Ah, zakaj sem samega sebe obsodil na tako dolgotrajno ječo in trpljenje! Zato čutil, da ima moja duša zdaj peroti in sem srečen! ... In vi, sobratje po sovraštvu in trpljenju, ali odpustate kakor jaz?

— Odpustamo! ... se je razlegel šepet glasov, kakor da prihaja iz daljave.

Gospod Žerald je dvignil roko.

— Zdaj ste napravili prvo stopnjo proti svojemu osvobođenju; vsako bitje nosi v sebi svoje odrešenje. Torej razgrnite svoja duhovna krila in potrudite se, da se dvignete k svetlobi.

Čudni zbor je začel bledeti in se razblinil v zraku; samo Ridolfo je ostal kakor živ, potem se je nagnil k baronu in ga dvignil. Ni mogoče opisati z besedami obličje, katerega sleherna pote-

ganotja, ki ga je občutil Pavel Borisovič, ko ga je krepak objem pritisnil k očetovskemu srcu in ko so se tople ustne dotaknile njegovega čela in je solza kanila na njegovo lice.

— Moj ljubljani Paolo. Končno si se odrešil strašnih prekletstev! Stremi k svetlobi v življenju in izogibaj se teme, da se bova končno združila v prostranosti.

Dalje ni Pavel Borisovič nič več slišal; v ušesih mu je šumelo, zemlja mu je zmanjkovala pod nogami in nezavesten se je zgrudil na tla ...

Ko je prišel k sebi, je ležal v svoji postelji, poleg katere je sedel Diomid Petrovič. Ko je zapazil, da je baron odprl oči, mu je podal pijačo, ki je bila na mizi pripravljena.

Rotešild je izpil in se čutil močnejšega.

— Torej tisti strašni prizor v kapeli niso bile sanje? — je vprašal ter šel z roko preko čela.

— Ne, ne, prijatelj, vi ste resnično videli svoje starodavne sovražnike in svojega prejšnjega očeta. Iz vsega srca vam čestitam, da ste prešli duhovno prostost. Teta in kuzina sta vas prišli obiskati; toda vi ste spali, a gospod Žerald je prepovedal vas buditi, upoštevač vaš pravični in fizični pretres. Dami sta mi povedali, da se je Valerija ponoči zbudila in je bila strašno razburjena. Jokala je in je na vsek način hotela vstati, da bi stekla v grad, in zavest, da so jo odvedli iz Montignosa, jo je silno razburila. Šele proti jutru je zaspala in zd se, da se je umirila.

— Revice! — je zašepetal baron, nato se je obrnil k Diomidu Petroviču in ga vprašal: — ali smem vstati? Počutil sem prav dobro in rad bi se zahvalil gospodu Žerald. Jeli tu ali v vili?

— Ne, ne, tu je in zdaj je na terasi, kjer ga dobite. Torej na svidenje!

Baron je vstal in se oblekel. Čutil se je svež in zdrav, toda vznemirjal ga je spomin na strašni nočni pizor. Vzbudila se je v njem neodoljiva, goreča želja raziskovati tajne onstranskega življenja, spoznati do dna strašni in neizprosni zakon Karme, ki opredeljuje smoter človeškega življenja in ki ga je on tako strašno izkusil na sebi. Ne, on ni mogel in tudi ni hotel ostati še dalje slep nevednež, gluh dvomljivec.

Dušni pretresi, ki jih je prestopal, stik z nevidnim svetom, ki ga je on videl in občutil v vsej njegovi siloviti resničnosti, vse to je povzročilo v njegovi duši popoln preobrat in v njem je dozorel trden sklep ...

Ko je baron stopil na teraso, je gospod Žerald sedel pri balustradi globoko zamišljen. Pavel Borisovič je nekaj trenutkov pozorno opazoval mirno in resno obličje, katerega sleherna pote-

za je odražala moč. Jasno je bilo videti, da je v tem človeku duh nad telesnostjo. Navdušenje, spoštovanje in hvaležnost so mu napolnjevali srce. Tiho je pristopil k čarodeju, pokleknil na eno nogo in prijel čarodejevo roko. Ta se je vzklonil in ga naglo dvignil.

— Kaj delate, prijatelj? Vi mi izkazuje čast, ki je ne zaslužim, — je rekel z nasmehom in posadil Javla Borisoviča na klop poleg sebe.

— Nasprotno, učenik, jaz vam ne morem dovolj krepko izraziti svoje hvaležnosti za vaše neštevne dobrote, — je z ganotjem izpregovoril baron. — Poleg tega sem prišel s prošnjo, da mi izkažete veliko milost, — je nadaljeval neodločno. — Učenik, ne pustite me v moji slepi nevednosti! Vzemite me za učenca, tudi za več let. Jaz ne morem živeti takšen, kakor sem bil prej; po vsem, kar sem videl, občutil in preživel, moram razumeti to, kar me obdaja. Dovesite svojo neskončno dobroto napram tujemu človeku, ki ste ga oprostili okovov. Odpri mi oči, dajte mi razumeti pomen duše, spoznati zakone, ki vladajo nad nevidnim svetom in našo usodo.

Gospod Žerald ga je ljubeče in prijazno pogledal in mu krepko stisnil roko.

— Pričakoval sem od vas takšno prošnjo, dragi prijatelj. Vaša želja je pravična in vam je v čast in jaz se smatram dolžan, da jo izpolnim. V Evropi ostanem še nekaj mesecev, torej je še čas. Uredite svoje zadeve, oženite se, in ko se odpravim v Indijo, vas vzamem s seboj. V tišini in harmoniji, ki nas bo tam obkrožala, boste spoznali, po čemer stremite. Ko se povrnem, in se oddolžite svojim obveznostim soproga in očeta, bo vaša dolžnost, da pomagate s svojim znanjem onim, ki se bodo obrnili k vam za svet. Ogenj se razgori samo tam, kjer najde ugodna tla. Kdor išče svetlobe in je sposoben jo sprejeti, se bo rešil, kakor oni, ki so ozdraveli, če so pogledali Mojzesovo bronasto kačo. Moj odgovor vam dokazuje, da sem pripravljen vas učiti, ker vem, da razumen in delaven človek, kakor ste vi, ne more vnovič pasti v umstveno zaspanost po vsem,

kar se je z vami zgodilo. Vendar pa smatram za svojo dolžnost, da vam napravim nekatere opazke.

Gospod Žerald je položil svojo roko na njegovo rame.

— Ne mislite, dragi prijatelj, da je lahko, kar nameravate; zato pomislite nekoliko, predno se končno odločite. Naš Gospod, Jezus Kristus, je izrekel veliko resnico: "Blagor ubogim na duhu, zakaj njih je nebesko kraljestvo." Kdor pobožno in ver-

no odpre pokrov Izide, požge svoje ladje in stopi s svoje navadne poti. Lahkomiselna, sirova in grešna tolpa s svojimi nizkimi materialnimi skrbmi odbija prosvetljenega človeka s čistimi čustvi in ta se čuti osamljen večkrat tudi sredi svoje družine. Zato, dragi prijatelj, dobro premislite, predno se odločite. Ali se ne motite, če mislite, da vam bo to znanje, h kateremu stremite, dalo pričakovano srečo?

Baron je dvignil k njemu svoje oči, ki so žarele od močaste odločnosti in prepričanja.

— Nič se ne bom pomišljal, učenik, in ponavljam svojo prošnjo, da mi podelite tisto znanje, ki je potrebno moji izpopolnitvi. Če so posledice tega znanja še tako težke, se prav nič ne obotavljam sprejeti ga. Srečen bom, če postanem vaš učenec.

— Vaš odgovor mi daje upanje, dragi prijatelj, da bo naš skupni trud plodovit in ponavljam svojo obljubo, da vas vzamem s seboj. In Diomid Petrovič naj bo spremljal. Za sedaj naj bo dovolj razpravljanja o bodočnosti; treba je misliti na

Išče se

Išče se dekle za delati v gostilni. Mora biti čez 21 let stara. Katera želi dobiti delo, naj se oglasi na 513 East 152nd St.

LOUIS PECENKO
7308 Hecker Ave.
ENDicott 2759

BARBAR. PAPIRIR IN DEKORATER
Unijsko delo

Prijatelj's Lekarna
St. Clair Ave. vogal E. 68 St.
Prescription specialists
Zastonj pripeljemo na dom
ENDicott 4212

V vsaki slovenski hiši s tukaj rojeno odraslo mladino bi morala biti knjiga

"From Many Lands"

Spisal LOUIS ADAMIČ

Ta najnovejša knjiga našega slavnega rojaka je zbudila občo pozornost in odlično priznanje v ameriški javnosti.

"The New York Times" piše: "S to knjigo se je Louis Adamič lotil največjega problema, pred katerim stoji Amerika. ... Problem, katerega je načel, je tisočkrat težji kot gradnja Boulder ali Grand Coulee jez, in v svojih končnih zapletljajih je celo težji kot so dnevni problemi, katere rešuje predsednik Roosevelt ter oni, o katerih pravi Wendell Willkie, da se jih je voljan lotiti ..."

"The Philadelphia Inquirer" piše: "Redkokdaj je še Amerika čula tako prepričevalen argument za ideal edinstva — apel, ki bi zvenel tako čisto in resnično, kot nam ga nudi Louis Adamič v tej svoji najnovejši knjigi."

"The Cleveland Press" pravi: "Louis Adamič, avtor del kot 'The Native's Return' in 'My America,' je napisal važno in misel izzivajočo knjigo pod imenom 'From Many Lands.'"

Naročila za knjigo "From Many Lands" sprejema uprava "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave. Vse knjige, ki jih naročite pri nas, so lastnoročno podpisane od pisatelja L. Adamiča. Cena \$3.50; po pošti 10c več.

Čitalnica Slov. del. doma na Waterloo Rd. v NEDELJO 2. MARCA ob 3. uri popoldne

katerega priredi

VABILO K PROGRAMU IN PLESU

Za dober premog po nizki ceni, in za točno postrežbo pokličite

ENDicott 3300-3301

MAR-KET COAL CO.

1261 Marquette Street
F. J. Cimperman
A. M. Klemencic

COAL
BUY IT NOW!

VABILO K PROGRAMU IN PLESU

Čitalnica Slov. del. doma na Waterloo Rd. v NEDELJO 2. MARCA ob 3. uri popoldne

katerega priredi

VABILO K PROGRAMU IN PLESU

sedanjost ali še bolje, končati je treba z vašo preteklostjo. Odstraniti moramo iz gradu trupla mrličev, ki so tu, in jih pokopati po cerkvenem obredu. To je potrebno, ker so ti ostanki prežeti z zlonosnim duhom zločina in sovraštva, in bi mogli privabiti k sebi zle duhove, ki se vlačijo po zraku.

— Učenik, jaz bi hotel v starem samostanu ustanoviti zavetišče za uboge starce in pohabljenice. Večji del poslopja je dobro ohranjen, kar manjka se popravi in preuredi v ta namen. Mislim, da odobravate moj načrt, ali pa je bolje, da pustimo ta prekleti kraj?

— Nikakor ne, kraj ni preklet, a vaše delo ga bo dodobra očistilo. Sedaj bomo pogrebli na starem pokopališču ostanke, kakor jih najdemo; potem pa bo treba podreti zid, ki zapira prepovedano krilo gradu, odpreti okna in. Ko bosta sveži zrak in solnce proniknili v vse prostore in bom jaz izvršil poslednje očiščenje, tedaj bo Montignoso mogel zopet sprejeti svoje starodavne gospodarje Paola in Giovanni, — je zaklical

POPOLNA ZALOGA
rebusnih pasov, elastičnih nogavic, trakov za kilo. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavljamo na dom kamorkoli.
MANDEL DRUG
5702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

DEKORIRAMO
vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisi itd

A. PLUTH
21101 Rechar Ave.
IVanhoe 2261 M.

Zavarovalnino
proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi

Janko N. Rogelj
6208 Schade Ave.
Pokličite:
ENDicott 0718

Sanitejec

V avstralski armadi imajo tudi nosilnice za ranjence, katere nosi samo en mož, kakor je videti na gornji sliki.

V St. Paulu se je vršil 28. februarja 38. obletnica jega obstoja.

Kraljici

V St. Paulu se je vršil 28. februarja 38. obletnica jega obstoja.

"Vse mirno na zapadni fronti"

Na sliki vidimo nemški protiletalski top nekje v Franciji. Kot je videti, vlada povsod idilični mir, kar je razvidno tudi iz prizora, ko striže nemški vojak svojega tovariša.

ZVEČER IGRA JANKOVICH ORKESTER

Vstopnina pri blagajni 40c, v predprodaji 35c, za ples zvečer 25c. Rojaki širom Clevelanda so vljudno vabljeni, da posetijo preko ustanovo v Collinwoodu.

Na sliki vidimo nemški protiletalski top nekje v Franciji. Kot je videti, vlada povsod idilični mir, kar je razvidno tudi iz prizora, ko striže nemški vojak svojega tovariša.

Car nogometa

Elmer Layden, "coach" meta Notre Dame vseučilišča

Rotary obletnica

A. Pereira iz Sao Paulo, zilija, je predsednik Rotary organizacije, ki bo praznovala 28. februarja 38. obletnico jega obstoja.

Kraljici

V St. Paulu se je vršil 28. februarja 38. obletnica jega obstoja.

"Vse mirno na zapadni fronti"

Na sliki vidimo nemški protiletalski top nekje v Franciji. Kot je videti, vlada povsod idilični mir, kar je razvidno tudi iz prizora, ko striže nemški vojak svojega tovariša.

ZVEČER IGRA JANKOVICH ORKESTER

Vstopnina pri blagajni 40c, v predprodaji 35c, za ples zvečer 25c. Rojaki širom Clevelanda so vljudno vabljeni, da posetijo preko ustanovo v Collinwoodu.

Na sliki vidimo nemški protiletalski top nekje v Franciji. Kot je videti, vlada povsod idilični mir, kar je razvidno tudi iz prizora, ko striže nemški vojak svojega tovariša.

ZVEČER IGRA JANKOVICH ORKESTER

Vstopnina pri blagajni 40c, v predprodaji 35c, za ples zvečer 25c. Rojaki širom Clevelanda so vljudno vabljeni, da posetijo preko ustanovo v Collinwoodu.

Na sliki vidimo nemški protiletalski top nekje v Franciji. Kot je videti, vlada povsod idilični mir, kar je razvidno tudi iz prizora, ko striže nemški vojak svojega tovariša.

ZVEČER IGRA JANKOVICH ORKESTER

Vstopnina pri blagajni 40c, v predprodaji 35c, za ples zvečer 25c. Rojaki širom Clevelanda so vljudno vabljeni, da posetijo preko ustanovo v Collinwoodu.

Na sliki vidimo nemški protiletalski top nekje v Franciji. Kot je videti, vlada povsod idilični mir, kar je razvidno tudi iz prizora, ko striže nemški vojak svojega tovariša.

ZVEČER IGRA JANKOVICH ORKESTER

Vstopnina pri blagajni 40c, v predprodaji 35c, za ples zvečer 25c. Rojaki širom Clevelanda so vljudno vabljeni, da posetijo preko ustanovo v Collinwoodu.

Na sliki vidimo nemški protiletalski top nekje v Franciji. Kot je videti, vlada povsod idilični mir, kar je razvidno tudi iz prizora, ko striže nemški vojak svojega tovariša.

ZVEČER IGRA JANKOVICH ORKESTER

Vstopnina pri blagajni 40c, v predprodaji 35c, za ples zvečer 25c. Rojaki širom Clevelanda so vljudno vabljeni, da posetijo preko ustanovo v Collinwoodu.